

Centrum kompetencie skla Vitrum Laugaricio slávnostne otvorili prestrihnutím pásky predseda SAV Štefan Luby (vľavo) a rektor Juraj Wagner. Viac na str. 4

V čísle

Minister M. Fronc o horkej reformnej tabletke s. 2

Študenti sú pokazení mocou kapitálu – hovorí osobnosť fyziky J. Krempaský s. 3

Z. Aková odpovedá v Hyde parku na vaše otázky s. 5

Európa potrebuje veľa výskumníkov, upozorňuje M. Čikešová s. 6

Konštruktú Industry čaká omladenie, konštatuje L. Piško s. 7

E. Kočíková otvára diskusiu o rozvrhu na internete s. 8

J. Bielik o ústave, ktorého študenti presadli do vozidla vyššej triedy s. 9

Aj učiteľ' je len človek

Možno málokto z vás zaregistroval, že tohtoročný veľkonočný pondelok sa neponesie len v duchu veselej šibačky a oblievačky. Práve 28. marca sa pred vyše štyristo rokmi narodil učiteľ' národov Ján Amos Komenský a v tento dátum si pripomíname Deň učiteľov.

Dovoľte mi, začínajúcej pedagogičke, jednou nohou ešte v študentskej lavici, i keď oficiálne už za katedrou, podeliť sa s vami pri tejto príležitosti o zopár postrehov. Na chodbách univerzity stretávam kamarátov z nižších ročníkov a kolegov z ročníka, študentov, ktorí z rôznych dôvodov získajú vysokoškolský diplom až tento alebo budúci rok. Zoznamujem sa s novými kolegyňami a kolegami na Katedre verejnej správy, s vyučujúcimi a ostatnými zamestnancami FSEV a celej univerzity. Spoznávam iné stránky ich osobnosti a začínam si uvedomovať, čo som ako študentka vnímala len okrajovo – že toto náročné povolanie vykonávajú ľudia, s vlastnými túžbami, plánmi, osobným životom a obvyčajnými starosťami.

Ako študentka som mala najradšej prednášky a cvičenia, z ktorých sa nám ani nechcelo odchádzať, i keď bolo dávno „po zvonení“. Také hodiny, že po

nich diskusia pokračovala ešte na chodbách a cestou domov. A tiež semináre, z ktorých sme odchádzali s dobrým pocitom, že nechávame za sebou kus práce. Semináre naplnené novými informáciami, podnetmi na zamyslenie, nabitú tvorivosťou. Jednoducho hodiny, kde sme okrem rutinného a potrebného naberania vedomostí mohli prejavíť i niečo zo seba, prevetovať svoje názory a konfrontovať ich s názormi ostatných, prípadne i poopraviť. Nie je však jednoduché a nie vždy možné takúto hodinu pre študentov pripraviť. Navyše aj najlepšia snaha vyučujúceho môže stroskotať na nezájme študentov. Aj preto sme slová - aktívna účasť – často počuli z úst našich pedagógov, hlavne na začiatku a na konci semestra, ako podmienku udelenia zápočtu. Vysokoškolský učiteľ' je spoluvorcom, koordinátorom seminárov, udáva zameranie a smer cvičenia a vedie diskusiu so študentmi – preto mnohí vyučujúci používajú už od prvého ročníka pre svojich študentov oslovenie kolegyně a kolegovia.

Byť vysokoškolským pedagógom nie je jednoduchým poslaním. V dnešnej turbulentnej dobe sa stáva priam umením vyznať sa v množstve informácií, vyselektovať z nich tie podstatné a navyše vedieť ich podať študentom tak, aby vyvolali ich záujem, aby si ich zapamätali a najmä – aby pochopili. Okrem toho

neustála práca na vlastnom odbornom raste i rozvoji fakulty, či už v pedagogickej alebo vedecko-výskumnej oblasti, často núti ukracovať o čas vlastnú rodinu, pracovať a vzdelávať sa po večeroch, cez víkendy, cestovať. Na druhej strane stály kontakt s mladými ľuďmi a novými informáciami prináša veľa podnetov, nedovolí stagnovať. Samotné učenie však je prácou uspokojujúcou len vtedy, ak vidno výsledky. A tými sú vzdelaní, rozhladení a úspešní študenti.

Univerzitu tvoria ľudia. Na nich stojí a padá jej prítomnosť, budúcnosť i jej úspech. Vysoká škola je dynamickým systémom založeným na spolupráci pedagógov, ostatných zamestnancov a študentov. Ideálnym stavom je, keď tento princíp pochopia nielen zamestnanci a vyučujúci, ale aj študenti. Ak nebudú brať svoju univerzitu ako akúsi päťročnú nutenú zastávku pri ceste za diplomom, ale snažia sa dostať od nej a tak isto dať zo seba čo najviac a to najlepšie. Všetkým vyučujúcim na našej univerzite by som rada poprialala ku Dňu učiteľov pevné zdravie, veľa úspechov v pedagogickej práci a stále viac aktívnych, spolupracujúcich a tvorivých študentov.

P.S.: Deň učiteľov možno oslavovať dvakrát. UNESCO vyhlásila v roku 1994 za Medzinárodný deň učiteľov 5. október.

Petra Langerová

Minister školstva je naklonený pristúpiť aj na kompromisné riešenia S Froncom o horkej reformnej tabletky

O pokračovaní reformy vysokého školstva besedoval na našej univerzite minister školstva SR Martin Fronc so študentami a pedagógmi. Diskusia sa uskutočnila vlni 23. novembra, ale pretože sme už mali predchádzajúce číslo nášho časopisu uzavreté a pán minister prezentoval aj novšie pohľady, vraciame sa k besede.

Minister Fronc predovšetkým hovoril o tom, čo chce urobiť, aby jeho rezort a v rámci neho vysoké školy, dosahovali vyššiu úroveň a aby uspeli v konkurenčnom zápase so svojimi partnermi v Európskej únii. Hneď aj zdôraznil, že nebude uvažovať o tom, že by Zákon o vysokých školách mal hodiť do koša.

Záujem našich študentov sa koncentroval predovšetkým na tému spolpatnenia štúdia. Podľa Fronca je spravodlivé, aby študent prispieval na štúdium, ale poplatok nesmie ohroziť mladých ľudí z chudobných rodín. Padla i otázka, že minister chce zrušiť dotáciu na ubytovanie. Zarezo-

vala negatívna odpoveď a vysvetlenie, že chce, aby dotáciu na ubytovanie dostali študenti zo sociálne slabšieho prostredia a nie tí zo solventných rodín. Minister tiež uviedol, že na vykrytie potrieb na sociálne štípendiá je vo všeobecnej pokladničnej správe pripravených 300 miliónov Sk. Doktorand Peter Giraltoš za podpory rektora Juraja Wagnera sa vyslovil proti tomu, aby doktorandi, ktorí sú soľou našej vedy, mali platiť školné. V tejto súvislosti sa minister vyjadril, že je ochotný pristúpiť na dohodu.

Kritika zo strany našich študentov zaznela aj na margo financovania súkromných VŠ, keď verejné VŠ sú finančne podvyživené. Fronc, zatiaľ, ako uviedol, nedal ani korunu štyrom súkromným VŠ. Minister hovoril aj o potrebe zlučovania niektorých univerzít. K tomuto kroku ich chce ekonomicky ešte lepšie motivovať ako v roku minulom. Konkrétne univerzity však nechcel menovať. Na otázku, prečo reforma VŠ nie je populárna, reagoval protioptázkou: prečo je penicilínová tabletky horká a pritom je užitočná?

Ružena Wagnerová

Dialóg rektorov s eurokomisárom

Pri príležitosti návštevy európskeho komisára pre vzdelávanie, kultúru a viacjazyčnosť Jána Fígela v Prahe, sa uskutočnilo vlni, 6. decembra, spoločné pracovné stretnutie s rektormi univerzít ČR a SR. J. Fígel vo svojej prednáške uviedol, že Európska komisia (EK) navrhuje najväčší nárast finančných prostriedkov predovšetkým pre školstvo, a to až o 300 percent. Jedným z problémov Európy totiž je priemernosť, ale víťazit' bude excelentnosť. Zároveň eurokomisár konštatoval, že v súčasnosti je všetko zväčša o peniazoch a nie o kvalite. Pomer študentov, smerujúcich z východu na západ je 4:1. Vzdelanie vidí Fígel ako proces, sprevádzaný jazykovou výukou. EK venuje pozornosť trendu materinský jazyk a dva cudzie jazyky, pretože sú cestou k budovaniu novej identity, k lepšej komunikácii.

Pre vedeckú prácu sú univerzity živnou pôdou. Najviac investícií preto bude smerovať na vysoké školy. Veď v EÚ sa vkladá do výskumu iba 1,9 percenta HDP, kým v USA to je 2,7 percenta. Financovanie vedy zo strany súkromnej sféry je v USA päťnásobne vyššie ako v EÚ. Priemerná investícia do vzdelania v Európe pred 4 rokmi bola 1,1 percenta. V ČR a SR to bolo 0,9 percenta, ale od roku 2002 v ČR badať permanentný nárast. Na zlepšenie pozície našich univerzít je potrebné, podľa Fígela, zaviesť európsku pečiatku kvality, zviditeľňovať ich v zahraničí. Žiadúci je aj rozvoj regionálnych výskumných a vzdelávacích centier a osobitnú pozornosť treba koncentrovať na spoluprácu s priemyslom v miestnych pomeroch. Vo všeobecnosti však treba zaatraktívniť vysokoškolské vzdelávanie Európanov. Univerzity v Európe totiž nie sú pripravené čeliť konkurencii svetových univerzít. A to treba zmeniť.

(wa)

Prídu študenti z krajiny čestných ľudí Afričania chcú u nás študovať

Z exotickej a nám málo známej africkej republiky Burkina Faso (čo v preklade znamená krajina čestných ľudí), zavítala na prvú spomedzi univerzít v SR, na TnUAD jej veľvyslankyňa, so sídlom vo Viedni, pani Beatrice Damiba (na snímke vľavo). Hlavným dôvodom návštevy, pre ktorú pripravil pôdu predseda predstavenstva firmy Petina International, a. s., Peter Peniaška, je záujem mladých ľudí z tejto africkej krajiny, s 11 miliónmi obyvateľmi, študovať na našej univerzite. Osobitný záujem je o štúdium na Fakulte špeciálnej techniky. Ďalším dôvodom je záujem o spoluprácu, v súčasnosti osobitne aktuálnom priestore – vo vede a výskume, čo by sa malo uskutočňovať formou odborných stáží. Pedagógovia a vedeckovýskumní pracovníci z TnUAD, ale i hospodárskej sféry, by mali prispieť, resp. pomôcť popri rozširovaní vysokoškolského vzdelávania, vedy a výskumu, aj ku budovaniu priemyslu v tejto krajine. Cesta rozvoja Burkine Faso, ako naznačila pani veľvyslankyňa, môže byť úspešná len s kvalitne vysokoškolsky vzdelanými mladými ľuďmi. K dosiahnutiu spomenutých zámerov by malo prispieť aj 15. 2. 2005 podpísané Memorandum o porozumení. Signovali ho pani veľvyslankyňa Beatrice Damiba a rektor TnUAD Juraj Wagner.

(wa)

S prof. RNDr. Júliusom Krempaským, DrSc. o fyzike, vede a vzdelávaní

Študenti sú pokazení mocou kapitálu

Rok 2005 vyhlásila Európska fyzikálna spoločnosť za celosvetový Rok fyziky. Udialo sa tak pri príležitosti uplynutia storočnice od troch významných objavov Alberta Einsteina z roku 1905, ktoré znamenali revolúciu. Za každý mohol dostať Nobelovu cenu. Získal ju za vysvetlenie fotoefektu. Za svoj najväčší objav – teóriu relativity – ju však nedostal. Naš vynikajúci fyzik a pedagóg, prof. RNDr. Július Krempaský, DrSc., nám priblížil prečo a čím sa fyzika stala vedou vied. Vyslovil aj svoje vzácne celoživotné pohľady a skúsenosti na náš vzdelávací systém, na vedu a výskum, ktoré čoraz viac hýbu svetom, len stále akosi málo tým našim slovenským...

• **Pán profesor, známe sú údaje o tom, ako málo financií a pozornosti sa u nás, v porovnaní s inými krajinami, venuje vede. A to aj napriek tomu, že sa všeobecne vie, akým prínosom je v živote ľudskej civilizácie, s akou vehemenciou ju presadzuje Európska únia.**

Veda je naozaj sila. Všetko čo užívame je vlastne produktom vedy. Aj keď sa to často nedá ani sledovať. Mám na mysli najmä rozvoj vedy vo výrobe, technike, ale najmä v komunikačných prostriedkoch a v oblasti médií. To, čo dokázala fyzika v tejto oblasti, je úžasné. Dnes sa pohybuje na úrovni mikro a nano rozmerov. To sú miliardy metra, a spejeme do oblasti ešte hlbšej, ktorej sa hovorí spintronika. Prognózy hovoria, že v roku 2020 už budeme mať maličké počítače vo vrecku, ktoré budú reprezentovať celú pamäťovú kapacitu jedného mozgu. V roku 2030 veľký počítač už bude reprezentovať mozgy miliónov ľudí, v roku 2050 už budeme mať v počítači vo vrecku informácie o všetkých mozgoch na celej zemeguli. Tolko sa tam vmesť informácií. Má to svoje pozitíva, ale myslím si že aj trochu negatíva.

• **Myslíte na negatíva predovšetkým z pozície učiteľa?**

Aj na tie. Veď, keď už žiak bude mať v malej krabíčke informácie o všetkom, kto ho donúti učiť sa? Bude môcť ísť spokojne, obrazne povedané, obhájiť doktorskú prácu, z ktorejkoľvek oblasti. Treba však dodať, že žiadny počítač nám nepomôže analyticky a kriticky myslieť. Progres však speje do spomenutého stavu. Čo to bude znamenať z hľadiska štýlu života, to je iná otázka. Ale jednoducho stopnúť sa tento proces nedá.

• **Sú na takúto víziu už dnes dostatočne pripravovaní študenti na vysokých školách?**

Momentálne je situácia v tomto smere nie celkom vyhovujúca. Študenti dnes, najmä na vysokých školách, sú trochu pokazení mocou kapitálu. Prejavuje sa to tým, že študent už má rôzne predstavy o zamestnaní, pracuje vo firme alebo má vo výhlade dobré, výnosné miesto. To je jeho cieľ. Učenie to je len podružný fenomén, ktorý potrebuje na to, aby mal nejaký papier. Keď študenta skúšate, stačí mu najhoršia známka aká existuje, nemá žiadne ambície. Povedzme získať výborné alebo veľmi dobré známky, ako to bolo voľakedy. Vtedy bol študent hrdý na to, že urobil skúšku na jednotku, na dvojku. Takže klíma nie je dobrá a v tom treba niečo začať robiť aj zo strany spoločnosti, aj zo strany študentov.

• **Čo by ste navrhli vy, opierajúc sa o mnohoročné pedagogické skúsenosti?**

To sa tak ľahko zodpovedať nedá. Trošku sa už začína situácia meniť. Saturujú sa špecializá-

cie, ktoré prinášajú finančné efekty ako sú právo, automatizácia, informatika a pod. Ale do takých generátorov nových poznatkov, akými sú fyzika, matematika, biológia, medicína a pod., nie je ochota investovať, pretože veľmi nevyňasajú. Je to však celosvetový fenomén. Napríklad o našich fyzikoch je veľký záujem a radi ich berú západné krajiny, pretože u nás, zatiaľ, ešte pretrvávajú snažia vzdelávať aj v týchto disciplínach a nájde sa isté percento študentov, ktorí ešte majú záujem vzdelávať sa.

• **V čom môže fyzika pomôcť človeku tretieho tisícročia?**

Fyzika zasahuje do všetkých oblastí. Do biológie, medicíny, ekonómie, ale aj do oblasti humanitných vied – do sociológie, ale aj do teológie. Takže moderná fyzika predstavuje výstupy prakticky do každej vedy a v tomto zmysle sa naozaj začína správať ako predmet všeobecného vzdelania. Dnes už bez fyziky v podstate neobstojí nikto, pretože umožňuje nielen kvalifikáciu, ale aj kvantifikáciu. Napríklad do sociológie, ekonomiky umožňuje zaviesť aj kvantitatívne metódy, ktoré nám poskytujú isté informácie.

• **Aj vás isto trápí pokles záujmu o technické vedy. Ako presvedčate mladých ľudí, že je výhodné venovať sa technickému štúdiu?**

Je to vec záujmu. Dobré, že existuje diferenciácia, pretože keby všetci študenti mali záujem len o humánne vedy alebo len o technické vedy, bolo by to nie dobré. Ale je nevyhnutné, aby sa isté percento venovalo aj technike, pretože všetky dobré, ktoré človek užíva, sú produktom techniky. Treba sa však pozerieť aj na to, čo tvorí základ techniky. A to je aplikovaná fyzika. Takže v tomto smere ich treba povzbudzovať, aby sa orientovali aj na technické disciplíny, pretože nie je pravda, že už sa vyčerpali všetky možnosti. Pravdou je, že už sa objavy nekonajú na kolene, ale rodia sa pri počítači, pri riešení rovníc a tam sa generuje každý progres. Aj to čo som hovoril o miniaturizácii, to všetko je už dnes produktom teórie. To nie je vynález. Takže všetko čo je dnes nové v oblasti techniky, štartuje už z uvedených pozícií a treba ich zvládnuť. Myslím si, že najmä takým malým štátom ako je Slovensko nezostáva iné, len do tohto procesu vnášať vlastnú hlavu, pretože nemáme šancu robiť výskum na experimentálnej báze. Takýto výskum si vyžaduje miliónové, ba dokonca miliardové investície a na to jednoducho nemáme. Dokonca aj Amerika bola nútená zastaviť jeden úžasný projekt, pretože finančne na to nestačila. Pod zemou chceli stavať obrovský urýchľovač s obvodom 70 km, aby objavili nejaké nové častice. Americký senát projekt

stopol, s odôvodnením, že naň nie sú peniaze. Experiment je veľmi drahý, preto sa musíme orientovať na mozgy a snažiť sa všetko zhodnocovať.

• **Momentálne u nás prebieha reforma vysokého školstva. Ako vysokoškolský profesor na bratislavskej Fakulte elektrotechniky a informatiky na vlastnej koži pociťujete zmeny. Prijímate ich?**

To je veľmi komplexná otázka. Človek s takým rozsahom informácií, ako je môj, nemôže generalizovať, tak toto je to dobré a toto zlé. Ale jedno sa dá povedať s istotou: nie všetko bolo zlé, čo tu bolo. Niektoré spôsoby napr. výchovy vedcov, ľudí schopných pracovať vo výskume, boli dobré. Napr. výchova kandidátov vied, doktorov vied bola funkčná. S istou dávkou humoru zisťujeme, že po mnohých vylepšeniach sa vlastne vraciame k pôvodnému systému. Súčasný spôsob získavania PhD. úplne kopíruje spôsob získavania kedysi CSc. Nie všetko bolo treba hneď zavrhnúť. Pozitívne bolo treba nechať a nesnažiť sa za každú cenu inovovať, to čo dobre fungovalo. Veď kedysi náš školský systém kopirovali iné krajiny. Teraz my kopírujeme od nich.

• **A kopírujeme to najlepšie?**

Práveže nekopírujeme všetko dobré. Americký štýl, napríklad, sa u nás nie veľmi dobre hodí. Poviem konkrétne. Debatoval som s ľuďmi na amerických školách, aj vo Švajčiarsku. Profesor na skúške tam zadá úlohu, otázky a odíde. A študenti 2–3 hodiny pracujú. Keď som sa spýtal, či sa neobávajú opisovania dostal som zápornú odpoveď. Nie, to si žiadny študent nedovolí, aby sused od neho čokoľvek pochytil, pretože on sa potrebuje sám vyprofilovať do praxe. U nás sa to zaviedlo podobne, že masové ročníky robia naraz písomku z fyziky, z matematiky. Ale bez 2–3 dozorcov by to nešlo, lebo všetci by odovzdali to isté.

• **Veríte, že aj my postupne dospejeme k morálnemu systému neopisovania?**

Už k nemu spejeme. Konkurencia napr. pri získavaní zamestnania už je veľká, kritéria prísne a nie hocikto má hneď šancu dostať prácu. Bude sa musieť prezentovať svojimi kvalitami, schopnosťami, teda bude už musieť na sebe pracovať viac, aby ako absolvent vysokej školy už aj čosi vedel predniesť, prezentovať. Ale to je proces, to nie je zmena z večera do rána. Vývoj nás k tomu privedie.

Pripravila Ružena Wagnerová

Na univerzite pracuje unikátne centrum výskumu skla v SR VILA pod Trenčianskym hradom

Jeden spomedzi ďalších sviatočných dní na našej univerzite sme zažili 26. januára tohto roku. Za účasti vzácných hostí – predsedu SAV Štefana Lubyho, predsedu predstavenstva RONA Lednicke Rovne Petra Vačka, riaditeľa Ústavu anorganickej chémie SAV Pavla Šajgalíka a mnohých ďalších, sme slávnostne otvorili Centrum kompetencie skla Vitrum Laugaricio. Je to triumvirát, teda spoločné pracovisko Ústavu anorganickej chémie SAV, TnUAD a RONA Lednicke Rovne, ktoré už zaznamenáva pozoruhodné vedecké a výskumné výsledky a bude jedným z garantov doktorandského štúdia na univerzite. Čo všetko sa deje v laboratóriách, kde sa „varí“ sklo a robia unikátne „vylomeniny“ so sklom nám napísali riaditeľ prof. Ing. Marek Liška, DrSc. (vľavo) a Ing. Dušan Galusek, PhD. (vpravo)

Nie, nemáme na mysli rozprávkovú bytosť, ani luxusné obydlie v štvrti pod Brezinou. Keď v kontexte mesta Trenčín a Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka vyslovíme názov VILA, máme na mysli centrum, ktoré sa zaoberá výskumom a vývojom v oblasti skla a nekovových anorganických, najmä keramických, materiálov. Správny názov je vlastne Centrum kompetencie skla Vitrum Laugaricio (v skratke VILA), ktoré pod vedením prof. Ing. Mareka Liška, DrSc. a Ing. Dušana Galuska PhD., pracuje na Trenčianskej univerzite od roku 2001. Tento rok však nie je začiatkom činnosti pracoviska, ktoré nadväzuje na viac ako dvadsaťročnú tradíciu spojenú s Výskumným a vývojovým ústavom sklárskym v Trenčíne.

Pracovisko vzniklo v apríli roku 1983 ako Spoločné laboratórium pre základný výskum skla Centra chemického výskumu SAV a Výskumného a vývojového ústavu sklárskeho v Trenčíne. Po zániku tohto ústavu po roku 1989 prekonáva laboratórium svoje najťažšie obdobie, ktoré prežíva v značne redukovanej forme len vďaka pomoci Ústavu anorganickej chémie Slovenskej akadémie vied (UACH SAV) a osobnej podpore prof. M. Liška.

Po vzniku TnUAD dochádza k jeho transformácii na celouniverzitné Spoločné laboratórium skla ÚACH SAV a TnUAD. Pracovisko sa odvtedy začína úspešne rozširovať a rozvíjať. V roku 2003 získava pracovisko nový rozmer. Vstupom tretieho partnera, sklárne RONA a. s. Lednicke Rovne, vzniká v slovenských pomeroch unikátne výskumné a vývojové centrum, ktoré je vzorom spolupráce medzi univerzitami, akadémiou a priemyselnou sférou.

Akadémia reprezentuje najmä základný výskum, poskytuje však časť svojho potenciálu aj na riešenie úloh aplikovaného výskumu bezprostredne súvisiacich s priemyselnou praxou, ale aj na

výchovu sklárskych odborníkov, najmä v treťom – doktorandskom – stupni vysokoškolského štúdia. Okrem toho pracovisko profituje aj z medzinárodného renomé a kontaktov ÚACH SAV. Vďaka nim sa môžeme pochváliť dobre fungujúcou a etablovanou spoluprácou s partnermi v Českej republike (VŠCHT Praha, Univerzita Pardubice a Ústav anorganickej chémie AV ČR v Prahe), v Nemecku (TU Darmstadt, TU Karlsruhe, Otto Schott Institut FSU Jena) a vo Veľkej Británii (University of Leeds).

Hlavná úloha univerzity prirodzene vyplýva z jej úlohy ako najvyššej vzdelávacej inštitúcie a v rámci centra reprezentuje predovšetkým výchovu a vzdelávanie sklárskych odborníkov. Pracovníci VILA vedú v školskom roku 2004/2005 troch diplomantov a troch doktorandov a podieľajú sa aj na výuke študentov špecialistov v študijnom zameraní Anorganická technológia a materiály na FPT v Púchove. Štyria pracovníci VILA – zamestnanci TnUAD, navyše riešia úlohy základného a aplikovaného výskumu v rámci centra.

Prestahovali sme sa do nových priestorov na TnUAD, čo našu prácu výrazne zefektívnilo. Vyprofilovanie sa pracoviska ako prakticky jediného centra, ktoré sa na celoslovenskej úrovni systematicky venuje výskumu v oblasti kremičitanových skiel, vyústilo do značného nárastu v počte riešených výskumných úloh, ako aj v objeme získaných finančných prostriedkov. Spomedzi riešených projektov možno spomenúť vývoj a optimalizáciu fosforečnanových skiel používaných ako detektory v prístrojoch na lokalizáciu protipechotných nášlapných mín v rámci 5. Rámcového programu EÚ, účasť na vývoji keramických rezných nástrojov na obrábanie ultratvrdých zliatin v pozícii spolu-riešiteľa projektu NATO SfP, vývoj krištáľového skla bez obsahu toxického bária pre sklárne RONA, a ďalšie.

V súčasnosti máme ako jediní na Slovensku vybudovaný polygón na meranie chemickej odolnosti skiel pomocou statických aj dynamických lúžiacich testov. Získali sme tiež špičkový atómový absorpčný spektrometer a do konca roka dobudujeme laboratórium optických pozorovacích metód, ktoré pozostáva z kvalitného mikroskopu Nikon s počítačovou analýzou obrazu, vláknového UV-VIS-NIR spektrometra a pozorovacej pece, v ktorej možno priamo pozorovať a analyzovať deje, prebiehajúce v sklotvorných taveninách až do teplôt okolo 1500 °C.

A aké sú naše plány na nasledujúce obdobie? V oblasti pedagogiky sa chceme účinnejšie zapájať do prípravy sklárskych odborníkov v rámci TnUAD. Univerzita podala na akreditáciu doktorandský študijný program Anorganická technológia a nekovové materiály v študijnom odbore Anorganická technológia a materiály (v čase publikovania tohto príspevku by už mal byť schválený Akreditačnou komisiou). V zmysle tohto programu sa doktorandské štúdium, podľa zamerania, realizuje buď na FPT v Púchove, alebo na pracovisku VILA. Predmetom zmluvy o zriadení VILA, je záväzok akreditovať v tomto centre aj inžiniersky stupeň štúdia v študijnom programe Chemická technológia skla a špeciálnych keramických materiálov v študijnom odbore Chemická technológia. Významným prínosom k tomuto kroku má byť aj pedagogické pôsobenie špičkových vedeckých pracovníkov ÚACH SAV a sklárskych špecialistov a menežerov sklárne RONA, a. s.

Veríme, že sa VILA bude aj naďalej rozvíjať nielen ako dôstojný reprezentant sklárskeho výskumu na Slovensku, ale aj ako reprezentant svojho rodného mesta.

Rektori na univerzite

Rozhodujúce je, zdôraznil prezident Slovenskej rektorskej konferencie (SRK) Juraj Sinay, že na vysokých školách chceme prejsť z kvantity na kvalitu. Tieto slová odzneli na rokovaní SRK, ktoré sa po prvýkrát uskutočnilo na našej univerzite 19. novembra 2004 za účasti rektorov vysokých škôl v SR. Rokovania sa zúčastnil aj vedúci úradu MŠ SR Peter Mederly. Rektori sa zaoberali návrhom metodiky rozpisu dotácie štátneho rozpočtu na tento rok a dohodli sa na kritériách rozdeľovania. Diskutovali aj o probléme, súvisiacom s pomalým schvaľovaním veľkého balíka akreditácie študijných odborov. Od akademického roku 2005-6 môžu totiž vysoké školy, v zmysle zákona, prijímať študentov len na akreditované študijné programy. Tu však vznikol ročný časový sklz. J. Sinay preto vyslovil želanie rektorov, aby sa projekty už predložené akreditačnej komisii vybavovali podstatne rýchlejšie. Podľa P. Mederlyho, akreditačná komisia už je za polovicou a je šanca, že sa do septembra tohto roku podarí odakreditovať navrhované študijné programy.

(wa)

Ste s niečím nespokojní? Trápi vás na univerzite nejaký problém? Naša rubrika Hyde park ponúka priestor na kritické odhalenie a korektné hľadanie odpovede na odstránenie boľavých miest, ktoré trápia našich učiteľov, študentov aj ostatných zamestnancov. Z hľadiska fungovania pedagogického procesu je srdcom univerzity oddelenie akademických činností. Keďže je viacero problémov, ktoré kvária našich študentov, zozbierali sme ich (môžete nám poslať do redakcie i ďalšie otázky) a o zodpovedanie požiadali vedúcu oddelenia Mgr. Zuzanu Akovú.

Zlepšujeme služby pre našich študentov

• **Mnohých našich študentov zaujíma, aký osud ich stihne, keďže začali študovať ešte podľa starej sústavy študijných odborov, z ktorých väčšina bola nahradená novoakreditovanými študijnými programami.**

Môžem ich upokojiť, lebo všetci študenti, ktorí boli prijatí na staré akreditované študijné odbory dokončia štúdium podľa týchto učebných plánov a získajú akademický titul, pre ktorý bol ten-ktorý študijný odbor akreditovaný. Na týchto študentov sa akreditácie nových študijných programov nevzťahujú. Tie sa budú týkať len študentov prvých ročníkov Fakulty mechatroniky a Ústavu zdravotníctva a ošetrovateľstva, ktorí boli prijatí už na novoakreditované študijné programy, resp. ostatných študentov, ktorí nastúpia do prvého ročníka v akademickom roku 2005–2006.

• **Pokračujeme trochu netradične, ale problémom, ktorý bol a je jednou z vizitiek každého študenta – správaním. Achillovou päťou časti mladej vysokoškolskej generácie, aj niektorých našich študentov, je nezdvorilé, ba až neúctivé správanie. Napr. zabudnú pozdraviť, (stane sa, že aj učiteľ pozabudne odzdraviť), dať prednosť starším pri vstupe do dverí, nevedia sa slušne spýtať, a práve tí, čo sú na skúšku najslabšie pripravení, sú arogantní a pod. Máte takúto skúsenosť aj na študijnom oddelení, kde prichádzajú študenti najčastejšie?**

Bolo by neúprimné, keby som povedala, že my sa s takýmto študentom nestretáme. Nervozita a stres bežného života zasahuje i do jeho života. Akým spôsobom žije v súkromí, mimo univerzity, taký uplatní i v škole. Niekedy sa nám dokonca stáva, že arogantnejší je rodič ako študent. Našťastie nezdvorilého a neslušného správania nie je veľa a tých, poviem to jedným slovom, slušných študentov je podstatne viac. Aspoň na našej univerzite.

• **To je príjemné konštatovanie. Naše upozornenie teda patrí iba tým ostatným. A teraz k práci oddelenia akademických činností(OAČ). Prečo ste pristúpili k redukcii úradných hodín?**

OAČ nepristúpilo k redukcii úradných hodín, možno trochu zmiatlo študentov ich iné členenie,

ktoré sa zaviedlo pred dvoma rokmi. Bola to však požiadavka práve študentov FSEV, ktorú uplatnili na AS fakulty. V tejto súvislosti plánujeme menšiu zmenu, ktorá by bola v prospech všetkých študentov. Celé oddelenie by sa malo v najbližších dňoch presťahovať do priestorov bývalej II. Základnej školy, kde bude zriadené študentské centrum. Tieto priestory by mali vytvoriť lepšie pracovné podmienky pre oddelenie, ktoré by sme zasa my chceli využiť v prospech našich študentov. Nové úradné hodiny po presťahovaní včas oznámime prostredníctvom internetovej stránky.

• **Ako je to so službami pre študentov Fakulty mechatroniky, ktorá sídli v Záblatí?**

Študijná referentka FM, okrem úradných hodín na Študentskej ulici, má vyhradené i úradné hodiny v priestoroch fakulty v Záblatí a to v utorok od 8.00–12.00 hod. a vo štvrtok od 12.30–15.30 hod. Podobný spôsob plánujeme zaviesť o budúceho akademického roka i na novozriadenom Ústave zdravotníctva a ošetrovateľstva, kedy bude mať ústav i denných študentov.

• **Na koho sa môžu študenti obrátiť v prípade problémov so štúdiom? Mám na mysli napr. voľbu študijného programu, resp. voľbu povinne výberových predmetov alebo voliteľných predmetov?**

Na každej fakulte sú menovaní tzv. fakultní koordinátori ECTS. Spravidla sú to prodekan i pedagogickú činnosť. Na úrovni fakulty sú to akademickí funkcionári, ktorí majú spravdla delegovanú právomoc dekana na riadenie pedagogickej činnosti. Okrem toho na niektorých fakultách fungujú ročníkovi vedúci (FSEV, FST, FPT) alebo tzv. tútori (FM, ÚZO), ktorí sa snažia pomáhať študentovi zorientovať sa v tejto problematike. Pokiaľ má študent problém so systémom štúdia na univerzite, mám na mysli kreditný systém štúdia, môže sa obrátiť i na svoju študijnú referentku.

• **Kde môžu študenti získať kompletné informácie o štipendiách a pôžičkách?**

Pri súčasnej legislatíve môže študent získať pôžičku zo Študentského pôžičkového fondu (ŠPF). Pravidlá ŠPF každoročne spravdla v októbri zverejní na svojej internetovej stránke. Študent – žiada-

teľ, si podá prihlášku v stanovenom termíne svojej študijnej referentke, ktorá žiadosti zosumarizuje a odošle na ŠPF. O pridelení pôžičky informuje žiadateľa priamo ŠPF. Čo sa týka žiadosti o poskytnutie sociálneho štipendia, študent si ju môže vyzdvihnúť na OAČ. Vyhláška o poskytovaní sociálnych štipendií je zverejnená na úradnej výveske OAČ a je prístupná i v univerzitnej knižnici. O poskytovaní študentských pôžičiek a rôznych druhov štipendií, vrátane sociálneho, sa v súčasnosti veľa hovorí a to v súvislosti s možným zavedením častých poplatkov za štúdium. Prijatím tejto reformy sa radikálnym spôsobom zmení i situácia pre našich študentov. Ale o tom je teraz ešte predčasné hovoriť.

• **Veľa otázok sa dotýka preukazov pre študentov 1. ročníka. Prečo ich nemajú?**

V súčasnosti študenti 1. ročníka skutočne preukazy nemajú. Priznám sa, tento problém ma mrzí, žiaľ, je komplikovanejší ako by sa mohlo zdať. Problémy sa dotýkajú legislatívy, databázy i dodávateľov. Pevne verím, že v čase, keď vyjdú TnU TRENDY už bude tento problém minulosťou.

• **A ešte jedna praktická otázka. Dajú sa otázky a žiadosti posilať na OAČ e-mailom?**

Od tohto kalendárneho roka, vďaka zavedeniu nového ochranného systému dát, je možnosť poslať e-mailom otázky priamo svojím študijným referentkám. Čo sa týka žiadosti, treba asi konkretizovať, o akú žiadosť ide. Ak je to žiadosť všeobecná, samozrejme je to možné. Ak je to žiadosť konkrétna, ktorú treba podpísať, tak to možné nie je a je potrebné ju doručiť písomne alebo osobne na podateľňu TnUAD.

Kontakty na OAČ

FŠT: 032/ 7400506, hostakova@tnuni.sk
 FM: 032/ 7400506, kovacovam@tnuni.sk
 FSEV: 032/ 7400504, vazalova@tnuni.sk
tallova@tnuni.sk
 ÚZO: 032/ 7400517, hrušovska@tnuni.sk
 FPT: 042/ 4613814 – zatiaľ e-mail nie je
 Sociálne štipendia (všetky fakulty):
 032/ 7400504, barisova@tnuni.sk
 Vedúca OAČ: 032/ 7400503, akova@tnuni.sk

Pripravila Ružena Wagnerová

Príslušníci armády sa vzdelávajú

Osemmesačné postdiplomové štúdium na Fakulte špeciálnej techniky úspešne ukončilo obhajením záverečných prác 6. 12. 2004 prvých 13 záujemcov o zvyšovanie si profesionálnej kvalifikácie z radov príslušníkov ozbrojených síl armády SR. Štúdium absolvovali v študijnom odbore Konštrukcia a výroba špeciálnej techniky. Osvedčenie o úspešnom absolvovaní štúdia im bolo odovzdané na slávnostnom zhromaždení 13. decembra 2004.

Positívom tejto kooperácie FŠT TnUAD a Ozbrom-

jených síl armády SR je, okrem iného i fakt, že dvaja absolventi postdiplomového štúdia sa rozhodli pokračovať v ďalšom zvyšovaní kvalifikácie v najvyššej forme štúdia – v doktorandskom štúdiu.

Na slávnosti sa zúčastnili rektor Juraj Wagner, dekan FŠT Bohumil Batora, riaditeľ odboru vojenského vzdelávania a koordinácie programových prvkov Ministerstva obrany SR Gustáv Ušiak, zástupca veliteľa Veliteľstva síl výcviku a podpory OS SR brigádnym generál Ján Kačmar a ďalší hostia.

(wa)

Maastricht: Európa by nemala zabúdať aj na spoluprácu s regiónmi Pre náš kontinent treba viac výskumníkov

Pre splnenie cieľa, investovať 3 % HDP do výskumu, potrebuje Európa do roku 2010 ďalších 700 tisíc výskumníkov. To je jedna z podmienok, aby sa Európa stala spoločnosťou založenou na poznatkoch. Aj o tom sa hovorilo na Konferencii Európskej asociácie univerzít koncom októbra 2004 v Maastrichte. O jej významných záveroch, dotýkajúcich sa aj našej univerzity, nám napísala jej účastníčka Mgr. Mária Čikešová, generálna sekretárka Slovenskej rektorskej konferencie.

Pre splnenie uvedeného cieľa sa čoraz nástojčivejšie hovorí o výchove mladých výskumníkov. Univerzita, ktorej výstupom sú aj výskumníci, sa tak dostala do popredia záujmu európskej spoločnosti. Od univerzity žiada, aby plnila svoju úlohu vo výskume a vývoji, inováciách, pri tvorbe poznatkov a ich transfere a to na národnej, európskej a medzinárodnej úrovni, ako aj vo výchove a vzdelávaní. Univerzita tak musí vychovávať výskumníkov nielen pre svoje potreby, ale aj pre priemysel, SME (small and medium enterprises – malé a stredné podniky), verejné a súkromné výskumné centrá a v našom prípade aj pre akadémiu vied a pod. To znamená, že profil absolventa definujú viacerí odberatelia, ktorí môžu mať rôznorodé požiadavky. Zamestnávateľia chcú absolventov s odbornou znalosťou v rôznych kontextoch a na rôznych úrovniach. Ako doplnok k základným výskumným zručnostiam vyžadujú ďalšie, povahou všeobecné, či multi alebo transdisciplinárne zručnosti.

Ako dnešná univerzita odpovedá na tieto požiadavky? Univerzita v súčasnosti vyvíja svoju inštitucionálnu stratégiu a politiku pre výskum. V nej by sa mala odraziť jej úloha vychovávať výskumníkov v programoch, ktoré ponúka na rôznych stupňoch, teda v 2., 3. stupni štúdia, postdoktorandskom štúdiu a v rámci celoživotného vzdelávania. Musí vyvíjať aktivity, ktoré k vede priťahujú viac mladých ľudí a absolventov ku kariére výskumníka.

Starosti s legislatívou

Ako odznelo na konferencii „*Výchova výskumníkov je kľúčová pre Európu, založenú na poznatkoch*“, je jeden cieľ, ale existuje viacero spôsobov, ako ho univerzita môže dosiahnuť. Na základe požiadavky odberateľov, ale aj študentov, dnešná univerzita začala ponúkať kombináciu vysokokvalitných výskumných a generických (majúce všeobecné použitie) zručností študentom v 3. stupni štúdia. Obdobie, kedy univerzita má začať vychovávať k výskumným kompetenciám, je stále predmetom diskusie, pretože najproduktívnejšie obdobie výskumníka je medzi 20 a 35 rokom života. Preto sa odporúča, aby univerzita poskytla prvú skúsenosť s výskumom študentom v 2. stupni štúdia. Výskumník však potrebuje stálu podporu pri nadobúdaní ďalších zručností a vedomostí v rámci celoživotného vzdelávania. Túto musí opäť poskytnúť univerzita.

Európa poskytuje niekoľko príkladov ako úspešne vychovávať doktorandov. Sú to napr. graduálne školy (graduate schools), ktoré vychovávajú doktorandov, profesionálny doktorát (PD) versus akademický doktorát (PhD), grantové denné doktorandské štúdium, spoločné programy a pod. V súvislosti s výchovou výskumníkov sa vo Veľkej Británii, Fínsku a inde osvedčili graduálne školy. V našich podmienkach situáciu komplikuje legislatíva a spôsob rozdeľovania dotácie na verejné

vysoké školy, ktorý obmedzuje záujem univerzít o spoločné graduálne školy. Ale ako ukazuje príklad Karlovej univerzity v Prahe, zriadenie graduálnej školy (Centrum pro ekonomický výzkum a doktor-ské štúdium) len pre jeden odbor neprineslo želaný efekt. Preto je v našich pomeroch namieste zväziť založenie virtuálnej graduálnej školy v rámci regiónov a poskytnúť tak doktorandom interdisciplinárne skúsenosti a získanie generických zručností. Graduálne školy môžu mať prirodzene aj medzinárodný charakter.

Konferencia sa zaoberala aj otázkou ako vytvoriť optimálne podmienky pre doktorandské štúdium. Jedným z odporúčaní je poskytovať doktorandské štúdium na inštitucionálnej úrovni a zabezpečiť ho dohodou o štúdiu (learning agreement), ktorú podpisuje študent, školiteľ a inštitúcia. Doktorandovi by malo byť umožnené spolupracovať s viac ako jedným školiteľom. Doktorandské štúdium by malo umožniť získanie generických zručností, ponúknuť skúsenosť s výučbou v prijateľnej miere a odradovať aktuálne potreby spoločnosti, hospodárstva a pod. Odporúčaná dĺžka denného doktorandského štúdia sú min. 3 roky. Univerzita by mala poskytnúť študentovi rozsiahly výber interdisciplinárnych programov. Účastníci akcentovali, že doktorandský titul môže vydávať výhradne univerzita.

Pretrvávajúca „nedôvera“

Transdisciplinárna a transsektorová spolupráca vo výchove výskumníkov je požiadavkou súčasnej doby. V skutočnosti stále pretrvávajúca istá „nedôvera“ medzi akademickou obcou a priemyslom. Vzájomné očakávania sa často neformulujú jasne a diskusia je povrchná. Stále chýba definovanie kariéry výskumníka v priemysle. Na konferencii sme mali možnosť vypočuť si príklady úspešnej spolupráce medzi univerzitami a priemyslom (Philips, Bosch, Nokia, Microsoft). Ale, aby tieto aktivity boli úspešné, musela existovať vôľa na oboch stranách.

Aké zručnosti očakávajú odberatelia od absolventov? Jednotný názor neexistuje. Všeobecne však môžeme zhrnúť, že priemysel alebo skôr veľké nadnárodné firmy, požadujú od absolventa okrem vedomostí aj (i) výskumné zručnosti, (ii) skúsenosť s výučbou, (iii) komunikatívne zručnosti, (iv) manažérske zručnosti, (v) analytické zručnosti, (vi) spoločenskú kompetenciu, t. j. cudzie jazyky, vodcovstvo v tíme a tímovú prácu, časový manažment, rečníctvo, zodpovednosť, multikulturálnu skúsenosť, celoživotnú ochotu učiť sa a pod. Treba zdôrazniť, že nie všetky z týchto zručností univerzita môže poskytnúť. Na druhej strane by sa zamestnávateľia, predovšetkým v priemysle, mali zaujímať o postdoktorandský vývoj výskumníka, čo je témou pre ďalšiu spoločnú diskusiu. V Európe taktiež existuje malá priepustnosť medzi univerzitou a priemyslom a preto jeden zo záverov konferencie hovorí o prehodnotení súčasného systému smerom k väčšej priepustnosti.

Imperatívom musí byť efektívnosť a flexibilita. Aby spolupráca medzi univerzitou a priemyslom bola efektívna, musí existovať strategický zámer

vychádzajúci z budúcich potrieb spoločnosti, ktorý schváli zodpovedný štátny orgán. Univerzita sa na jeho základe môže orientovať na vedecké disciplíny a zakladať študijné programy, ktoré budú najpotrebnejšie a perspektívne.

Hlavným priemyslom budúcej Európy bude, podľa názoru prednášajúcich, inžinierstvo (engineering). Dnes vznikajú nové vedecké disciplíny, čo ovplyvňuje vzťah medzi základným výskumom a inováciami. Ako nové vedecké disciplíny boli prezentované napr. výpočtová biológia, výpočtová chémia, výpočtová fyzika, výpočtové inžinierstvo.

Dôležitá je motivácia

Motivačný faktor je rovnako dôležitý. Existuje mnoho otázok a ich odpovede môžu poskytnúť podnety pre univerzitu. Prečo chce byť niekto výskumníkom? Existuje u výskumníka povedomie o jeho kompetenciách a príležitostiach? Je zmapovaný doterajší dosiahnutý pokrok? Sú identifikované potreby a rozsah postdoktorandského štúdia? Existuje priepustnosť medzi priemyslom a univerzitou a naopak? Otvplyvňujú kultúrne zmeny výchovu výskumníkov? Odpovede na tieto otázky na konferencii neodznali, aj keď v kuloároch sa o nich veľa hovorilo.

Spoločenské uznanie práce výskumníka v Európe je nízke. Opäť treba zdôrazniť, že každý výskumník, bez rozdielu postavenia, musí byť rešpektovaným členom vedeckej komunity a spoločnosti. Doktorandi musia byť rešpektovaní ako rovnocenní partneri a nie zneužívaní ako lacná pracovná sila, pretože to znižuje ich motiváciu a často vedie k predčasnemu odchodu zo štúdia. Podmienky zlepšenia postavenia výskumu a výskumníkov musí zabezpečiť výkonná moc. Univerzita musí propagovať výskum, vytvoriť mechanizmy na zabezpečenie povedomia o kompetenciách a príležitostiach pre každého výskumníka.

Naším spoločným cieľom musí byť uľahčenie vedeckej a spoločenskej integrácie výskumníka každou inštitúciou a krajinou.

Z týchto dôvodov by univerzita mala podporiť princípy Európskej charty výskumníkov (European Researchers' Charter) a Kódexu pre nábor výskumníkov (Code of Conduct for the Recruitment of Researchers). Tieto dokumenty, ktoré sú v procese tvorby, usilujú o vytvorenie podmienok pre lepšie pochopenie, väčší rešpekt a atraktivitu kariéry výskumníka.

Obeh a odliv mozgov

Dôležitou súčasťou výchovy výskumníka je mobilita. V Európe stále chýba harmonizácia, ktorá by zlepšila mobilitu výskumníkov počas štúdia. Štrukturovaná mobilita by mala byť integrálnou súčasťou výchovy. V rámci integrácie a reintegrácie výskumníkov treba zrušiť dlhé a komplikované procedúry uznávania výsledkov mobility. Taktiež by sa na európskej úrovni mali zvýšiť finančné prostriedky pre Program Marie Curie.

(pokračovanie na str. 8)

Pohľad generálneho riaditeľa Konštrukty Industry Ing. Ľ. Pliška na univerzitu

Firmu potrebujeme omladiť

Pre našich študentov trenčianska akciová spoločnosť Konštrukta Industry vôbec nie je neznámym pojmom. Ponúkla prácu už viacerým našim absolventom a čaká ešte na ďalších. Na ďalších, pri ktorých generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Ing. Ľubomír Pliško nezabudol pripojiť dovetok – kvalitných. Čo všetko sa pod týmto aktuálnym pojmom ukrýva, ale aj kde je a kam smeruje spolupráca s touto významnou firmou, ktorá vyváža 80 percent svojej produkcie, sa dočítate v našom dialógu.

• Pán generálny riaditeľ, Konštrukta Industry spolupracuje s našou univerzitou od jej zrodu, teda od roku 1997. Ako konkrétne pociťujete jej prínos?

Spolupracovať s univerzitou sme začali ešte pred jej zrodom a snažili sme sa jej uľahčiť prvé kroky. A akým je prínosom? Z pohľadu občianskeho je to nový a dôležitý prvok, nielen mestotvorný pre Trenčín, ale aj pre celý región, že v takom významnom hospodárskom centre sa konečne udomácnila akademická pôda. Z profesionálneho pohľadu sme so záujmom, sledovali, pretože sme boli a ešte sčasti sme, orientovaní na špeciálnu techniku, vznik hlavne Fakulty špeciálnej techniky a Fakulty mechatroniky. Samozrejme s očakávaním, čo nám to prinesie na jednej strane a na druhej, že treba aj pomôcť.

• Dnes už vo firme pracujú naši absolventi. Počúvame však vo všeobecnosti isté výhrady zo strany priemyselníkov na nedostatočnú vybavenosť absolventov praktickými vedomosťami a zručnosťami. Čo by ste odporúčali v rámci štúdia zmeniť?

Máme dobrý pocit zo spolupráce. Hlavne z Fakulty špeciálnej techniky máme niekoľko šikovných chlapcov, ktorí už u nás pracujú ako plnohodnotné posily. Ich cesta k nám bola zaujímavá. Usmernil ju náš kolega, spolupracovník Ing. Jančo. Prednášal na univerzite a celkom zistne si vyseletoval talenty, ktoré oslovil a ktoré pracovali s nami ešte počas štúdia na diplomových prácach. Uchytili sa, dokonca sme niektorým už umožnili aj postgraduálne štúdium v Pardubiciach. Títo chlapci sa uplatnili už aj v zahraničí a sú za nimi konkrétne výsledky. Objavili sa u nás aj absolventi z Fakulty sociálno-ekonomických vzťahov. Ja som pri promócií v minulom roku zdôraznil myšlienku, že aj pre podnikateľské subjekty technického zamerania je táto fakulta zaujímavá výchovou personalistov. Žiaľ, personalistika u nás na Slovensku nie je na takej úrovni, ako by sme si želali. Sami v tomto smere robíme veľmi veľa, aby sme posunuli úroveň starostlivosti o ľudské zdroje na želanú úroveň. Ale k tomu potrebujeme kvalitne pripravených odborníkov. A to je priestor pre FSEV. Dúfam, že sa tým výrazne posilní úroveň našej štátnej správy tak, aby sme boli na našich úradníkov hrdí a nemuseli sa za nich hanbiť.

Veľa sa teraz debatuje o rozvoji automobilového priemyslu. Na vedeckej rade, ktorej som členom, sme hovorili o tom, ako by mal vyzerať profil absolventa. Už sú príklady na Slovensku. Treba sa na ne pozrieť. Zdá sa mi, že k istému pokroku dochádza aj na TnUAD z hľadiska úpravy osnov, z hľadiska vybavenos-

ti hardwarovými a softwarovými prostriedkami, ktoré podporujú činnosti týkajúce sa automobilového priemyslu. Mám na mysli najmä projekčnú činnosť a konštruktérské práce. Tu sú ešte rezervy.

• Hoci ste uviedli, že kooperácia s univerzitou je dobrá. Napriek tomu je vždy čo zdokonaľovať, vylepšiť, ako sám hovoríte – sú tu rezervy.

S tým súhlasím. Myslím, že treba nájsť systém spolupráce. A to je úloha nielen pre univerzitu, ale aj pre podnikateľské subjekty, tým myslím aj našu firmu. Teda nájsť taký systém, aby sme viac študentov, ale aj pedagógov mohli zapojiť do našich podnikateľských činností. Myslím si, že ani jedna, ani druhá strana nie je proti, pretože kapacity na strane univerzity sú. Potreby na našej strane sú tiež, len treba nájsť taký systém, aby bol zaujímavý, efektívny pre obidve strany. Tam vidím obrovské rezervy. Zaangažovanie sa do konkrétnych projektov pre študentov a pedagógov by mohlo byť veľmi zaujímavé. Pre pedagógov zo stránky ekonomickej, pre študentov zo stránky získania praktických skúseností a možno aj prípravy budúceho pôsobiska. Tí, čo zaujmú, by mohli dostať aj štipendiá, ale samozrejme by mohli dostať aj perspektívne zaujímavú prácu.

• Na univerzite je silný vedecký a výskumný potenciál, zaujímavý aj pre Konštruktu Industry. Neuvažujete, napr. o spoločnom vedecko-výskumnom centre?

Ťažko hovoriť o takejto predstave, pretože som sa zatiaľ nezúčastnil diskusií na túto tému. Nevylučujem túto ideu, ale treba o nej začať hovoriť intenzívnejšie. V tejto súvislosti by som chcel povedať, že naša spoločnosť prechádza do etapy, kedy si chce zabezpečiť svoju budúcnosť. Investujeme preto do vývoja nových produktov viac ako doteraz. Sme už dobre technologicky vybavení, máme solídne zázemie a voľné prostriedky by sme chceli vložiť do nových produktov, do inovácií. Na tomto poli vidím obrovský priestor pre spoluprácu s univerzitou a jej fakultami.

• Ktoré fakulty máte na mysli?

Otvára sa priestor na spoluprácu s Fakultou priemyselných technológií. S Matadorom chceme zriadiť výskumno-vývojové pracovisko, súvisiace so spracovaním gumárenských polotovarov pre výrobu pneumatík. Aj s Fakultou špeciálnej techniky by sa dali nájsť programy, ktoré by mohli súvisieť s momentálne veľmi žiadanými službami, súvisiacimi s likvidáciou starej munície, ktorej je v Európe veľa a je záujem sa tohto nedobrého dedičstva z minulosti zbaviť. My sa práve angažujeme v tejto sfére. A samozrejme uvažujeme aj s Fakultou mechatroniky.

Už v minulosti sme viedli diskusie, že by bola užitočnejšia spolupráca na našich produktoch, pretože sú to všetko zložité mechatronické systémy.

• Európska únia, aj náš eurokomisár Ján Figel' zdôrazňujú ešte výraznejšiu spoluprácu medzi univerzitami a priemyselnými podnikmi ako je tomu doposiaľ. Na Slovensku máme v tomto smere čo doháňať...

Univerzita má vtedy zmysel, keď vychováva odborníkov pre prax. Ak by mala vychovávať odborníkov na sklad, tak to asi nie je pravý cieľ a nie je to ani celospoločenský záujem. Keďže má vychovávať odborníkov pre prax, musí byť absolútne spojená s praxou, t. j. musí tam byť aj spätná väzba a prax musí povedať, či sú títo odborníci na dostatočnej kvalitatívnej úrovni a v požadovanom množstve. Toto je mechanizmus, ktorý by mal fungovať stále a našou úlohou je, spoločne s funkcionármi univerzity, tento algoritmus stále zdokonaľovať. Čím viac budeme spolupracovať, tým sa viac bude tento systém zdokonaľovať. Priestor na jednej aj na druhej strane je, len k tomu treba vytvoriť organizačné podmienky.

• Z hľadiska strategického rozvoja firmy iste máte vypracovaný projekt prijímania absolventov. Čo môžete ponúknuť budúci absolventom našej univerzity?

V rámci spracovávaní a realizácie našich funkčných stratégií som spomenul, že máme rozpracovanú stratégiu rozvoja ľudských zdrojov. Práve ona reflektuje naše záujmy do budúcnosti. Neplánujeme dramatické znížovanie počtu pracovníkov, ale plánujeme ich obmenu, pretože dnešné požiadavky sú iné ako boli v minulosti a požiadavky o dva roky budú iné ako sú dnes. Takže z tohto hľadiska priestor pre mladých ľudí je. Chceme našu firmu omladiť, chceme získať šikovných mladých konštruktérov, ktorí budú mať schopnosť pracovať s náročnými softwarovými produktami. Chceme získať šikovných mladých ľudí, ktorí budú schopní komunikovať v cudzích jazykoch a dokážu sa pohybovať po svete. Veď 80 % našej produkcie smeruje na náročné svetové trhy, kde potrebujeme vysieľať schopných ľudí. Príležitosť je aj pre absolventov už spomenutej personalistiky. Výhoda domácich absolventov je v tom, že ľahšie nájdeme dohodu z hľadiska vzájomnej ponuky a dopytu. Pre cezpoľného absolventa treba totiž zabezpečiť ubytovanie, aj iné sociálne podmienky, čo nám vstupuje do ceny pracovníka. Takže my sme radi, že je tu univerzita a že budeme mať z okolia dostatok kvalitných absolventov.

Pripravila Ružena Wagnerová

Pod'te s nami diskutovať na tému užitočnú pre každého

Podarilo sa – rozvrh je na internete

Rozvrh je na každej univerzite vec náročná a naša univerzita sa môže pochváliť, že ho máme dnes v modernom prostredí na internete. Nakoľko sa naša univerzita úspešne rozrastá a informačné technológie nám umožňujú tento pokrok, pokúsili sme sa asi pred 3 rokmi o to, aby sme pokročili. Okolo rozvrhu prebiehajú diskusie. Autorka tohto článku Ing. Elza Kočíková, uvíta pripomienky, vylepšenia a vôbec diskusiu na túto živú tému.

Na začiatku bola vízia – vytvoriť rozvrh, ktorý bude na internete prístupný každému, kto na našej univerzite pracuje alebo študuje. Čo bolo potrebné? Zosúladiť tvorbu rozvrhu medzi fakultami a Ústavom prírodných a humanitných vied. Boli sme na začiatku, ale mali sme cieľ. Prvý – vytvoriť program, databázovú aplikáciu, kde budeme môcť začať tvoriť. Aplikácia bola v rámci diplomovej práce pod mojím vedením na svete. Druhý krok – databázu musíme naplniť vyučujúcimi, učebňami, krúžkami študentov a všetkými potrebnými údajmi súvisiacimi s rozvrhom. Ak sme mali údaje v systéme, nasledoval krok – vytvoriť rozvrh na konkrétny semester. Nakoľko vysoká škola má nielen interných, ale aj externých vyučujúcich, bolo potrebné akceptovať požiadavky vyučujúcich a zosúladiť ich.

Keď sa nám podarilo rozvrh vytvoriť, boli sme radi a postúpili sme ďalej. Rozvrh sme chceli dať na internet. Boli to ďalšie programovania, vytvoriť príjemné dynamické prostredie s filtráciou pre vyhľadávanie konkrétnych údajov. Ak sme ukázali, že sa nám to podarilo, pridali sa k nám aj ďalší kolegovia z fakúlt a neprebela dlhá doba a rozvrh bol na webe. Rýchlo sme si naň privykli a táto možnosť prehládania v rozvrhu sa tešila nielen obľube vyučujúcich, ale aj študentov.

Nastal však rozvoj univerzity a študentov pribúdalo. Opäť práca a čoraz namáhavejšia, ale zvládli sme ju. Vďaka postupnej spolupráce všetkých zainteresovaných. Nedostatok učebni vedie ale aj k tomu, že sú hodiny a v neatraktívnom čase, ale čo už. Ak chceme učiť a študenti študovať je to prirodzené. Verím, že zvládnuteľné. Vieme, že študenti to tiež nemajú ľahké, často majú voľný blok, alebo viac hodín za sebou, ale štúdiom je aj o tom zvládnuť aj túto záležitosť – veď štú-

dium chceme. Verím, že spolupráca tvorcov je dnes na takej priateľskej úrovni, že sa jedného dňa budeme môcť zamýšľať nad vylepšeniami. Nateraz musíme zvládať aj náročnejšie podmienky, ktoré súvisia s viacerými faktormi, ktoré iste každý z nás pozná. Dokonalý rozvrh neexistuje, ale pokúsime sa ho spoločne vylepšovať.

Prihlasovanie na skúšky

Začali sme rozmýšľať, čo nám ďalej chýba na internete. Inšpirovala nás Katedra matematiky. Aby študenti nemuseli postávať pred katedrami a zapisovať sa na skúšky, začali sme tvoriť aj takéto prostredie. Dnes si vyučujúci vypíše na internet termín skúšky, hodinu, miestnosť a študent sa zapíše (hoci aj z domu, prípadne internetovej kaviarničky). No a na tej istej stránke sa vzápätí dozvie či úspeš, či úspešili jeho kolegovia a vyučujúci má prehľad a výsledky skúšky. Stačí len vytlačiť. Testovacia verzia bola úspešná. O jej úspech sa pričínili predovšetkým Ing. Andrea Julény na predmete informatika a doc. RNDr. Daniela Hricišáková, CSc. na predmete matematika.

Dotazníky

Zákon je zákon a ten nás nepustí. Máme demokraciu a je potrebné s ňou šetrne narábať. Študent má právo vyjadriť sa. Umožnili sme mu to. Internet dáva priestor anonymite a tak sme to vyskúšali. Niekoľko e-dotazníkov a vyučujúcich, samozrejme študenti a máme spätnú väzbu. Tak potrebnú pre naše sebahodnotenie a náš rast. Úroveň to iste posúva, stačí len opatrne pristúpiť k otázkam, čo chceme naozaj vedieť, čo nás zaujíma, čo trápi našich študentov, čo by chceli zlepšiť. Dotazníky sú rôzne, podľa potreby. Stačí len vyskúšať a využiť internet aj takýmto spôsobom.

Slovo často vyslovované – e-learning je systém, ktorý nám umožní riadiť, organizovať, hodnotiť. Existuje dávno, len nemal toto pomenovanie. Ale kto z nás si výučbu neradiť? Každý. Takže toto je len forma, ako ju riadiť spoločne a opäť využiť ten náš internet. Oddelenie CIT nám umožnilo získať server a tak dnes sa môžeme pochváliť, že sme sa posunuli. Je to krok dopredu, ktorý by sme nemali zastaviť. Je pre nás, môžeme ho využívať a vedieť čoraz viac to zoberú ako samozrejmosť. Niekoľko vyučujúcich začalo pomocou e-learning viesť semináre. Odozva je potešujúca aj zo strany vyučujúcich, aj zo strany študentov. Vieme, že táto cesta nie je jednoduchá, kladie nároky tak na vyučujúcich, ako aj študentov. Ale verím, že bude čoraz viac možností zapojiť sa do štúdia, kde je pomocníkom internet. Iste sa nezastaví rozrastanie našich počítačových laboratórií. Určite sa tu nájde priestor pre možno vyšší stupeň komunikácie medzi učiteľom a študentom, možno náročnejší, ale o to hodnotnejší. Snahou všetkých nás je, aby úroveň školstva rástla a tak už len želám všetkým, aby mali chuť sa pridať a hľadať cestu spolupráce.

Podakovanie za spoluprácu patrí hlavne vedeniu univerzity, všetkým zainteresovaným kolegom z fakúlt. Osobitne Ing. Dušanovi Záhumenskému, Ing. Marianovi Millerovi, Ing. Jurajovi Duďákovi, Ing. Renate Janošovej, PhDr. Elene Delgadovej, študentom Slavomírovi Beznákoví a Romanovi Minárikovi. A redakcia TnU TRENDY pridáva podakovanie Ing. Elze Kočíkovej.

Viac na www.infosys.tnuni.sk

Správca systému: kocikova@tnuni.sk

Pre náš kontinent treba viac výskumníkov

(dokončenie zo str. 6)

V súvislosti s mobilitou sa často hovorí aj o odlive mozgov (brain drain). Na konferencii sa diskutovalo o opodstatnenosti používania tohto termínu. V rámci súčasnej európskej vedeckej politiky sa podporujú centrá excelentnosti, ktoré sú založené na odlive mozgov. Zakladanie zoskupení centier excelentnosti (clusters of centers of excellence) si vyžaduje vedeckú mobilitu, ale jej dopad ešte nepoznáme. Rétorika sa však mení v prípade, že výskumník odchádza mimo Európu. Je však

vhodné hovoriť o odlive mozgov? Nemali by sme používať termín obeh mozgov (brain circulation)? V súčasnosti neexistujú analýzy, chýbajú prieskumy, nevieme povedať, kedy sa obeh mozgov mení na odliv. Účastníci konferencie preto odporučili vypracovať dostatočnú analýzu na európskej úrovni. Národné vlády by mali venovať pozornosť nástrojom na podporu získavania mozgov namiesto obmedzení ich odlivu a prijať vhodné opatrenia, ktoré umožnia získavanie vedcov so zručnosťami (skilled scientists). Medzi motivačné faktory patria napr. (i) lepšie platy a podmienky pre výskumníkov, (ii) lepšia infraštruktúra výskumu.

Spoločnosť musí myslieť na európskej úrovni a nielen na národnej, či lokálnej.

Európska politika musí podporovať excelenciu a vedeckú mobilitu. Vláda a európske štruktúry musia spoločne začať s nábormom mozgov (brain gain drive), uľahčiť vedeckú mobilitu s tretími krajinami a vytvoriť podmienky pre výskumníkov, tak aby ostali v Európe. Podmienkou je vytvoriť výskumné prostredie a podmienky pre všetkých excelentných výskumníkov a výskumné tímy. Európa ale nesmie zabúdať na spoluprácu na regionálnej úrovni, tak ako je to napr. vo Veľkej Británii, kde existujú regionálne konzorciá.

Ak vás zaujíma táto téma, odporúčam do vašej pozornosti webovú stránku Európskej asociácie univerzít (www.eua.be), kde nájdete diskusné príspevky, prezentácie a závery.

Riaditeľ ÚZO J. Bielik s potešením konštatuje o svojich študentoch, že:

Presadli do vozidla vyššej triedy

Ako sme vás informovali v predchádzajúcom čísle TnU TRENDY, 12. novembra 2004 sme slávnostne otvorili prvý akademický rok na Ústave zdravotníctva a ošetrovateľstva so 120 študentami. O tom, aké sú jeho prvé kroky, hovoríme s riaditeľom doc. MUDr. Jánom Bielikom, CSc.

• **Pán riaditeľ, po čosi vyše štvormesačnom rozbehu ústavu ešte nemožno skladať obsiahlejší účet práce. Ale už sa dá povedať, s akým ohlasom sa stretlo prvé pracovisko tohto druhu v našom regióne a u prvých študentov?**

Najvýstižnejšiu odpoveď na túto otázku dali samotní študenti, ktorých sme prijali na externú formu štúdia v študijnom odbore ošetrovateľstvo. Naše najsmelšie predpoklady sa končili pritom na čísle 100 možných prijatých študentov. Súčasne len do tohto času evidujeme asi 8–10 záujemcov z iných škôl o prestup po zimnom semestri alebo po letnom semestri. Začiatkom marca sme mali už vyše 200 prihlášok na štúdium v budúcom akademickom roku. Ústav sa skutočne ujal v praxi nad rámec očakávaní a zatiaľ dokazuje, že do trenčianskeho regiónu patrí.

• **Na ústave cítiť, aj vidieť, ako ho ľudia so srdcom a entuziazmom rozbehli a rozbiehajú. Učebne na Novomestského ul. sú zariadené jednoducho, ale esteticky. Každá je ladená v inej farbe, čo psychologicky dobre pôsobí na študenta. Ako hodnotíte odvedenú prácu, zatiaľ úzkeho tímu, ktorý vediete?**

Výsledok prípravy objektu pre vyučovanie je umením získania maxima z možného. Je podložený nielen vysokým pracovným nasadením, bez ohľadu na pracovnú dobu, ale aj fyzickou podporou prorektora Dr. E. Brosku. Každý člen tímu

vydáva svoje maximum. PhDr. E. Červeňanová, ktorá odvieďa obrovské penzum práce v príprave na akreditáciu, M. Halgošová, ktorá doteraz pracovala v podstate za dvoch, doc. MUDr. J. Slobodníková, ktorej neutíchajúci elán je burcujúci, MUDr. M. Kaščák, ktorý neváhal robiť ani murárske práce pri príprave priestorov, až po doc. L. Vetrányho, ktorý priniesol svoje cenné skúsenosti z pôsobenia vo vysokoškolskom vzdelávaní a vysokú výkonnosť pri písaní a vydávaní potrebných publikácií.

• **Absolventi 3-ročného externého štúdia budú spĺňať kritéria, stanovené EÚ pre stredných zdravotníckych pracovníkov. Čo nové sa naučia, v porovnaní s tým, čo sa učili a čo robia vo svojej praxi doteraz?**

Naši poslucháči, povedané motoristickou terminológiou, presadli do vozidla vyššej triedy. Prednášky idú viac do hĺbky, pribudli nové predmety, prišli vysokoškolskí prednášatelia, semináre vedú skúsené asistentky. Skrátka, poslucháči získajú nepochybne viac poznatkov, viac vedomostí a tým ich môžu aj výraznejšie uplatniť v praxi.

• **Na TnUAD sú štyri fakulty a ÚPHV. Ako chcete s nimi kooperovať?**

Naším špecifikom je, že sme ústav s humanistickým zameraním, kým tri fakulty majú technické zameranie. Už v súčasnosti však využívame ako prednášateľov viacerých členov týchto fakúlt, za čo im chcem vysloviť úprimné poďakovanie.

vanie. Ako ústav sa ešte len zoznamujeme so štruktúrou univerzity. Očakávam, že v ďalšom období nájdeme oblasti už ústavovo-fakultnej spolupráce.

• **Kam chcete viesť a smerovať ústav v najbližších rokoch?**

Naša vízia je pomerne jednoznačná – cieľom je Fakulta zdravotníctva a ošetrovateľstva, s najmenej dvomi študijnými programami, s magisterským štúdiom, s kompetenciou na doktorské štúdium a na habilitačné konania, pričom personálne zabezpečenie fakulty bude dominantne z trenčianskeho regiónu. Dúfam, že raz sa všetci budeme môcť tešiť aj z docentúry, ktorú získa dáma s pôvodným vzdelaním v ošetrovateľstve. Z praktickej stránky by sme chceli získať tento rok akreditáciu pre študijný program Laboratórne vyšetровacie metódy v zdravotníctve a otvoriť tak dennú a možno aj externú formu štúdia. Chceme tiež otvoriť dennú formu štúdia ošetrovateľstva v 1. aj v 2. ročníku. Na ďalší rok by sme sa mohli pokúšiť o otvorenie štúdia fyzioterapie a rehabilitácie. O ďalší rok zasa, ak všetko dobre pôjde, o otvorenie a akreditáciu študijného programu pôrodná asistancia. V tom čase by sme mohli byť zrelí aj pre akreditáciu fakulty. Verím, že túto víziu budeme schopní naplniť – a to nie pre ňu samotnú, ale preto, lebo bude prínosom pre nás všetkých.

Prípravila Ružena Wagnerová

Predstavujeme vedenie FSEV a ÚZO

Na zasadnutí Akademického senátu FSEV dňa 31. 1. 2005 boli na návrh dekana schválení noví prodekan. Pre úplnosť vám prinášame informáciu o súčasnom vedení tejto fakulty. Predstavujeme vám i vedenie novozriadeneho Ústavu zdravotníctva a ošetrovateľstva TnUAD, ktorý po získaní akreditácie začal svoje pôsobenie na univerzite 1. septembra 2004.

Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov

Dekan
doc. Ing. Miroslav Mečár, CSc.
tel.: 032/ 74 00 401
fax: 032/ 74 00 403
e-mail: mecar@tnuni.sk

Prodekan pre rozvoj
Ing. Peter Sika, PhD.
tel.: 032/ 74 00 300
fax: 032/ 74 00 403
e-mail: sika@tnuni.sk

Prodekan pre vedu a zahraničné vzťahy
Ing. Daniel Bánoci, CSc.
tel.: 032/ 74 00 302
fax: 032/ 74 00 403
e-mail: banoci@tnuni.sk

Prodekan pre externé štúdium
JUDr. Mária Gogová, CSc.
tel.: 032/ 74 00 304
fax: 032/ 74 00 403
e-mail: gogova@tnuni.sk

Prodekan pre pedagogickú činnosť – interné formy štúdia
Ing. Jozef Habánik, PhD.
tel.: 032/ 74 00 300
fax: 032/ 74 00 403
e-mail: habanik@tnuni.sk

Ústav zdravotníctva a ošetrovateľstva

Riaditeľ
doc. MUDr. Ján Bielik, CSc.
tel.: 032/ 65 24 5021
Fax: 032/ 65 22 873
e-mail: bielik@tnuni.sk

Zástupca riaditeľa
MUDr. Marián Kaščák
tel.: 032/ 65 24 5021
Fax: 032/ 65 22 873
e-mail: kascak@tnuni.sk

Zástupca riaditeľa pre ošetrovateľstvo
PhDr. Eva Červeňanová
tel.: 032/ 65 24 5021
Fax: 032/ 65 22 873
e-mail: cervenanova@tnuni.sk

Zástupca riaditeľa pre vzdelávanie, vedu a výskum
doc. MUDr. Jana Slobodníková, CSc.
tel.: 032/ 65 24 5021
Fax: 032/ 65 22 873
e-mail: slobodnikova@tnuni.sk

Ing. L. Šebová radí ako sa najvhodnejšie obliecť na preberanie diplomu

Promóciu si nemýľme s plesom

V júli nás opäť čakajú promócie. Plnú hlavu starosti majú, najmä dievčatá, so zodpovedaním si otázky: čo si obliecť? Aby sme vám uľahčili odpoveď, zašli sme za profesionálkou do púchovskej Makyty pani Ing. Luboslavou Šebovou, vedúcu útvaru odbytu a marketingu, ktorá pripravuje módne prehliadky.

• Aké je, pani inžinierka, najvhodnejšie oblečenie na slávnostnú promóciu pre študentku a pre študenta?

Keďže ide o mimoriadne dôležitý krok v živote človeka, je dôležité položiť dôraz na sociálnu kultúrnu funkciu odevu. Nie je náhoda, že oblečenie predstaviteľov akademického zboru univerzity je mimoriadne slávnostné. Dôraz pri sviatočnom oblečení sa kladie na farby, na rôzne detaily, pretože oblečenie vždy skrýva určitý vzťah človeka k svetu a k okoliu. Preto aj oblečenie absolventiek, by malo byť prispôsobené, či už farbou alebo strihom. Myslím si, že by oblečenie malo byť slávnostne farebne zladené. Môžu to byť rôzne tmavé tóny napr. čierna, tmavomodrá, tma-vočervená, bordová.

• A čo svetlejšie tóny?

Tie sú vhodnejšie na príležitosti voľnejšieho charakteru. Takže dôležitá je farba a strih šiat. Rozhodne by sme si nemali mýliť promóciu s plesom. Na promočných šatách by sa nemali objavovať veľké výstrihy, šaty, ktoré, ako my hovoríme, ledva zakrývajú ritku, rozhodne by tam nemali byť vysoké rozparky a podobne. Ohľad treba brať aj na rôzne ozdoby. Nie sú vhodné príliš nápadné bižutérie, či ozdoby, ktoré sú určené na plesy.

Myslím si, že sú vhodné zlatá alebo strieborná

retiazka. Určite by to nemali byť veľké, predovšetkým lacno pôsobiace bižutérie. Malo by to byť niečo kultivovanejšie, ako je napríklad distingvovaný štras.

• Ktoré druhy materiálov odporúčate použiť?

Medzi základné materiály na takéto príležitosti patria rôzne zamaty, netransparentné materiály hodvábneho charakteru, úpletové materiály, ktoré majú tú prednosť, že majú výborné úžitkové vlastnosti. Rozhodne by to nemali byť lacné, svetlé, transparentné materiály. Vhodná je i nenápadná a kultivovaná krajka. Čo sa týka strihového riešenia, mali by to byť predovšetkým jednoducho tvarované šaty, dlhé alebo tzv. členkovej dĺžky. Osobne si myslím, že pre dievčatá športového typu sú vhodné aj spoločenské kostýmy, ktoré v ničom nezaostávajú za šatami. Takisto je vhodný nohavcový kostým, pretože sa odporúča aj na celkom vysoké spoločenské udalosti.

• Čo si myslíte o klasickej čierno-bielej kombinácii?

Čierno-biela kombinácia patrí medzi tie, ktoré sú večné, ktoré sú na takúto príležitosť veľmi vhodné. Pre chlapcov je ideálne, keď majú tmavý oblek. Nemyslím si, že na takúto príležitosť je vhodný smoking, pretože sa nosí na ples alebo na zábavné záležitosti a nie na takýto mimoriadne slávnostný akt akým je promócia. K tmavému obleku je vhodná biela alebo veľmi svetlá košela a kravata. Tiež si nemyslím, že by na promóciu patrili motýliky.

• Teraz sú módné rôzne pestrofarebné kravaty. Akú si zvoliť?

Najvhodnejší je štandardný kravatový vzor. Jemný pásik je prípustný.

• Môže byť okrem čierneho, či tmavomodrého obleku aj hnedý?

Určite by tam mohol byť tmavý antracit. Je to tmavo šedá farba. Myslím, že by tam mal byť čierny, tmavomodrý a antracitový odtieň. To sú, podľa môjho názoru, v súčasnosti aktuálne obleky na promóciu. Nesmieme zabudnúť na strih obleku. Nevhodné sú kratučké saká. Hodia sa klasické obleky. Dnes je jedno, či nohavice s manžetou alebo bez manžety.

• Nesmieme zabudnúť ani na obuv.

Na promóciu by dievčatá mali mať topánky, s pätou alebo bez päty. Rozhodne musia mať uzatvorenú špičku, to je jeden zo základných predpisov, ktorý musí byť podľa protokolu dodržaný. V žiadnom prípade si nemožno obuť šlapky. Chlapci musia mať klasické tmavé, najlepšie čierne čisté topánky s tenšou podrážkou. Hrubé podrážky sú vhodné na denné prechádzkové príležitosti. Lakovky sa nosia na plesové, spoločenské príležitosti.

• Máme však aj študentov zo sociálne slabších rodín.

Tzv. malé čierne šaty sú predovšetkým vhodné na koktaily alebo na menšie spoločenské príležitosti. Myslím si však, že sa neurobí žiadna veľká chyba, keď to budú jednoduché čierne šaty alebo kostým.

• Je vhodná pre dievčatá pri promočnom akte kabelka?

Ak je to kabelka, ktorá vytvára s odevom jednotu, čiže ak je to napríklad kabelka z rovnakého materiálu ako šaty, alebo ak je to kabelka, ktorá absolventku neobmedzuje, tak to neprekáža.

Prípravila Ružena Wagnerová

Vyhrali Nizozemci

Futbalový turnaj, v poradí už XI., o putovný pohár rektora TnUAD v minifutbale, ktorý sa odohral 12. 10. – 23. 11. 2004 vyhralo družstvo Nizozemcov. Víťazom aj všetkým zúčastneným gratulujeme. Prinášame kompletné výsledky:

Najlepší strelci:

1. Ivan (RUM P. M. C.)	15 gólov
2. Horňák (Vidlakodlaci)	12 gólov
3. Miškoľci (Real Madrid)	10 gólov
4. Galko (Nizozemci)	10 gólov
Najlepší brankár:	Šimoniy (Nizozemci)

P.č.	Družstvo	Počet zápasov	V	R	P	Skóre	Body
1.	Nizozemci	7	6	1	-	35 : 7	13
2.	Real Madrid	7	5	1	1	32 : 17	11
3.	Vidlakodlaci	7	5	0	2	31 : 15	10
4.	RUM P.M.C.	7	4	1	2	35 : 25	9
5.	Špecial	7	3	0	4	17 : 32	6
6.	AC FEA	7	2	0	5	14 : 24	4
7.	Modráky	7	1	1	5	14 : 27	3
8.	ŠAÑO - company	7	0	0	7	7 : 34	0

Víťazné družstvá hrali v zložení:

Nizozemci: Šimeniy, Ploštica, Galko, Mokrání, Vlasatý, Haško, Čebík, Baninec, Černej.
 Real Madrid: Mikloš, Miškoľci, Michalík, Morávek, Mičko, Baláž, Homola, Hulmík.
 Vidlakodlaci: Bitto, Bédi, Csomor, Fraňo, Holka, Horňák, Ježík, Majerník, Rudy, Sameliak

Grand Prix pre Petru

Medzi 22 najlepšími absolventami vysokých škôl v SR v roku 2004 bola aj Ing. Petra Langerová, v súčasnosti doktorandka na FSEV. Toto ocenenie udeľila 21. novembra 2004 Ľudová banka v spolupráci so Slovenskou rektorskou konferenciou už po ôsmy raz. Je to vzácny počín tohto bankového domu, ktorý Striebornou medailou a finančnou odmenou 40 tisíc Sk, nielen vyzdvihuje význam vzdelania, kvalitu mladých absolventov, ale aj ekonomicky prispieva najlepším absolventom slovenských univerzít pri ich vykročení do života. Petry sme sa spýtali, ako zužitkuje túto svoju prvú väčšiu finančnú injekciu. Odvetila, že si kúpi nejaké drobnosti a peniaze si uloží na byt. Petre na slávnosti v bratislavskej Slovenskej filharmónii prišiel zblahoželať aj rektor J. Wagner. Aj my sa pridávame ku blahoželaniu a prajeme Petre veľa radosti a úspešné zvládnutie doktorandského štúdia.

Opäť bol deň príležitostí

Nadviazať kontakt a dialóg so študentami posledných ročníkov vysokých škôl pri voľbe zamestnania aj pri výbere budúceho zamestnávateľa, to je hlavný zmysel podujatia pod názvom Deň príležitostí 2005. Je to hlavný projekt, organizovaný medzinárodnou študentskou organizáciou IAESTE (svetové združenie pre výmenu študentov na odborné praxe), ktorý každoročne u nás pripravuje prezident tohto združenia v Trenčíne, Ing. Peter Giraltoš. Tohtoročný deň príležitostí sa uskutočnil na našej univerzite 1. marca 2005. Ako tradične, opäť sa prezentovali významné firmy – Osram, Hella, Accenture, Bosch, Lidl a ďalšie, ktoré zaujali našich študentov a niektorí z nich sa po získaní diplomu, možno, stanú ich zamestnancami.

(wa)

Novinky v knižnici

VITTEK, Ján: Vybrané metódy riadenia elektrických pohonov v prostredí Matlab-Simulink

Trenčín, TnUAD.2004, 242 s. ISBN 80-8075-039-4

Vysokoškolská učebnica, ktorá si kladie za cieľ vyzbrojiť základnými vedomosťami pre programovanie v prostredí Matlab a využiť toto programovacie prostredie a hlavne jeho nadstavbu Simulink pre opis a simulácie nielen dynamických fyzikálnych systémov, ale aj vybraných riadiacich techník, používaných pri rýchlostnom a polohovom riadení elektrických pohonov. Učebnica obsahuje dodatok-kategórie funkcií Matlabu a ich prehľad a nástroje Matlabu v 6. Súčasťou učebnice je aj CD ROM.

Predajná cena 250 Sk

BARÁNEK, Ivan: Rezné materiály pre rýchlostné, tvrdé a suché obrábanie

Trenčín, TnUAD.2004, 112 s. ISBN 80-8075-013-0

Vedecká monografia pokrýva problematiku rezných materiálov a nástrojov, ktorá súvisí predovšetkým s ich optimálnym výberom a efektívnym použitím pre rýchlostné, tvrdé a suché obrábanie.

BARÁNEK, Ivan – ŠANDORA, Jozef: Výroba vybraných súčiastok špeciálnej techniky

Trenčín, TnUAD.2004, 212 s. ISBN 80-8075-017-3

Vedecká monografia podáva prehľad o všeobecnej charakteristike výrobných procesov a výrobných systémov určených pre výrobu strojnych súčiastok, vrátane súčiastok používaných v zbraňových systémoch. Obsahuje základné materiálové aspekty výroby strojnych súčiastok. Je zameraná predovšetkým na problematiku obrábania pancierových plechov a výrobu hlavní.

Predajná cena – obidve monografie spolu 320 Sk

ONDRUŠOVÁ, Darina: Ditiokarbamáty kovov, ich štruktúrna charakteristika a vplyv na vlastnosti gumárenských zmesí

Trenčín, TnUAD.2004, 75 s. ISBN 80-8075-037-8

Vedecká monografia pojednáva o kryštalografickom výskume ditiokarbamátov kovov, ktoré sú používané v gumárenskom priemysle, kde zastávajú funkciu ultraurýchlovačov vulkanizácie gumárenských zmesí.

Predajná cena 75 Sk

Uverejňujeme publikácie, ktoré vyšli vo Vydavateľstve Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne.

CHOVANEC, Alexej: Modelovanie a simulácie diskretných stochastických procesov

Trenčín, TnUAD.2004, 125 s. ISBN 80-8075-009-2

Učebnica predkladá ucelenou formou základné princípy, prístupy a možnosti realizácie modelovania a simulácie diskretných stochastických procesov. Objasňuje deterministický a simulačný prístup k procesom, majúci charakter hromadnej obsluhy. Vysvetľuje základné algoritmy, problematiku a spôsob simulačného modelovania vo všeobecnom programovacom jazyku, využitie simulátorov, základy simulácie s použitím diskretných simulačných jazykov a prednosti použitia simulačných systémov.

Predajná cena 125 Sk

LIZÁK, Pavol – LEGERSKÁ, Jela: Textilné materiály (Laboratorné cvičenia)

Trenčín, TnUAD. 2004, 52 s. ISBN 80-8075-036-X

Skriptá – učebné texty majú pomôcť poznať textilné materiály a skúšaním priamo v laboratóriu zistiť konkrétne vlastnosti textílií.

Predajná cena 52 Sk

OLŠOVSKÝ, Milan – VAJDOVÁ, Jana – STRAPKO, Milan: Gumárenské výrobky a výroby

Trenčín, TnUAD.2004, 120 s. ISBN 80-8075-028-9

Skriptá podávajú základné informácie o konštrukcii a technológiách výroby základných gumárenských výrobkov.

Predajná cena 120 Sk

ŽABKA, Ján: Modelovanie a simulácia prvkov sietí ATM

Trenčín, TnUAD.2004, 116 s. ISBN 80-8075-027-0

Vedecká monografia si kladie za cieľ oboznámiť s metódami určovania výkonnosti prvkov siete ATM. Popri analytických metódach sa v monografii pojednáva o princípoch a aplikáciách numerických metód.

Predajná cena 116 Sk

ELIÁŠ, Jozef – JAMRICHOVÁ, Zuzana: Opravy mobilnej techniky

Trenčín, TnUAD.2004, 199 s. ISBN 80-88914-83-3

Skriptá sa podrobnejšie zaoberajú opravou mobilnej techniky, s cieľom poskytnúť ucelený základný prehľad o zásadách opráv jednotlivých skupín, podskupín a blokov a tak obnoviť

prevádzkyschopnosť mobilnej techniky.

Predajná cena 199 Sk

JOZEFEK, Milan: Automatizované systémy špeciálnej techniky II

Trenčín, TnUAD.2004, 115 s. ISBN 80-8075-023-8

Skriptá obsahujú okrem problematiky zisťovania lietajúcich objektov, systémov riadenia a metód navedenia protiletadlových riadených rakiet aj problematiku možnosti ničenia vzdušných cieľov a možnosti spracovania a zobrazovania rádiolokačnej informácie v podmienkach multisenzorových sietí.

Predajná cena 115 Sk

VETERÁNY, Ladislav – BROSKA, Ernest: Biológia pre ošetrovateľov

Trenčín, TnUAD.2005, 168 s. ISBN 80-8075-044-0

Skriptá – učebné texty poskytujú základné poznatky o živom organizme. Podávajú históriu vývinu biológie v súvislosti s medicínskymi disciplínami. Zaoberajú sa bunkami, tkanivami, otázkami genetiky, chemosyntézy a fotosyntézy. Je popísaný vývoj jedinca a vznik a formovanie Zeme so základnými vývojovými stupňami, ktorými prešla počas evolúcie ríša živočíchov ako i s problematikou vývoja človeka.

Predajná cena 168 Sk

SLOBODNÍKOVÁ, Jana – VETERÁNY, Ladislav: Základy biofyziky, rádiológie a rádiodiagnostické metódy

Trenčín, TnUAD.2005, 105 s. ISBN 80-8075-045-9

Skriptá podávajú základy všetkých zobrazovacích metód. Vysvetľujú fyzikálne princípy vzniku obrazov a aj účinnok používaných energií na biologickú hmotu – ľudský organizmus.

Predajná cena 105 Sk

VETERÁNY, Ladislav: Základy organickej chémie a biochémie

Trenčín, TnUAD.2005, 162 s. ISBN 80-8075-047-5

Skriptá podávajú základné vysvetlenie štruktúr najznámejších organických zlúčenín, typy väzieb a z toho vyplývajúce ich fyzikálno-chemické vlastnosti. Skriptá pojednávajú o biochemických aspektoch fungovania ľudského organizmu.

Predajná cena 162 Sk

Všetky publikácie sa dajú zakúpiť v predajni skript , GC-Tech, predaj skript a školských potrieb, Študentská 2, 911 50 Trenčín, tel.: 0321 7400693

ZAZNAMENALI SME

► Na FŠT prebehlo 30. 11. 2004 fakultné kolo súťaže prác Študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Zúčastnilo sa ho 9 študentov. Hodnotiaca komisia, vedená doc. Ing. Ondrejom Hrešom, CSc. pozitívne hodnotila, že sa súťaže zúčastnili aj študenti druhého ročníka. Ďalším pozitívom bolo, že niektoré z prác boli aj prakticky zrealizované a predvedené pri ich obhajobe. Z katedier najiniciatívnejší prístup k vedeniu študentov v rámci ŠVOČ prezentovali predloženými prácami Katedra mechaniky a Katedra špeciálnej a výrobnéj techniky. Predseda rady ŠVOČ FŠT doc. Ing. Peter Lipták, CSc. vyhlásil víťazov. Najlepšie práce, ktoré dostali okrem ocenenia aj odporúčanie na postup do ďalších kôl ŠVOČ, vypracovali: Peter Gergely – Návrh meracieho systému a používaná podpora merania neelektrických veličín (vedúci práce doc. Ing. Alexej Chovanec, PhD.) a Pavol. Kriška – Bubnová chladíčka gumových zmesí (vedúci práce Ing. Ján Tvarožek). Súťažné práce ŠVOČ pre rok 2005 treba odovzdať do 1. 11. 2005.

► Študent piateho ročníka Fakulty mechatroniky Martin Ilavský sa stal jedným zo štyroch finalistov súťaže Cena o najlepšiu študentskú prácu z oblasti manažerstva kvality pre rok 2004 s prácou Zavedenie environmentálneho manažérskeho systému do existujúceho QMS vo výrobnéj firme. Vedúcim práce bol doc. Ing. Juraj Borovský, PhD. Cieľom súťaže, pripravenej Fórum učiteľov kvality pri Slovenskej spoločnosti pre kvalitu, je motivácia študentov, ich verejná prezentácia a praktické využívanie výsledkov ich čin-

ností. M. Ilavský sa zúčastnil aj na medzinárodnej konferencii v rámci Svetového dňa kvality v Žiline, kde dôstojne reprezentoval našu univerzitu, FM a Katedru metrologie a kvality. Členovia tejto katedry – Ing. Renata Janočková, RNDr. Danka Jašková a Ing. Marek Hložka boli spoluorganizátormi a koordinátormi prvého ročníka uvedenej súťaže.

► FSEV sa podarilo získať dva projekty, financované z Európskeho sociálneho fondu v sume vyše 3,1 milióna Sk. Viac o tomto úspechu prinesieme v ďalšom čísle TnU TRENDY.

► Medzinárodnú vedeckú konferenciu v rámci vedeckého výskumu VEGA pod názvom Energetická bezpečnosť SR v podmienkach členstva v EÚ pripravili Centrum pre európske a severoatlantické vzťahy v Bratislave, Obchodná fakulta EU v Bratislave a Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov TnUAD 10. 12. 2004. S prednáškou na nej vystúpili za našu univerzitu rektor Juraj Wagner a dekan FSEV Miroslav Mečár.

► Dohodu o spolupráci medzi TnUAD a Akadémiou práce a sociálnych vzťahov v Moskve podpísali 11. 2. 2005 za ruskú stranu Alexander Alexandrovič Čuršin a prorektor Juraj Slabeycius. V konkrétnej podobe sa spolupráca dotýka FSEV. Ide o prípravu a výmenu odborníkov v pedagogickom procese, vede, výskume a vzájomnú výmenu skúseností, súvisiacich s riešením aktuálnych sociálno-ekonomických a právnych problémov v podmienkach ekonomických reforiem.

► V poradí štvrtá konferencia doktorandov FŠT sa uskutočnila 10.–11. 2. tohto roku v Trenčíne. Okrem

26 interných a externých doktorandov našej fakulty sa jej zúčastnilo aj 8 kolegov z Materiálovotechnologickej fakulty STU v Bratislave. Garantmi konferencie boli prof. Ing. B. Bátora, CSc., prof. Ing. I. Barysz, PhD. a prof. Ing. L. Várkony, PhD., ktorí odovzdali doktorandom svoje bohaté pedagogické a vedecké skúsenosti i mnohé cenné rady. Pre doktorandov to bola zasa príležitosť získať nové poznatky, otestovať si rétorické schopnosti a prezentovanie sa.

► Tretej medzinárodnej konferencie Giesstechnik im Motorenbau v Magdeburgu sa zúčastnili 1. a 2. februára 2005 doc. Ing. Harold Mäsiar, CSc. a Ing. Jozef Kasala z FŠT. Zúčastnilo sa jej 405 účastníkov z 9 krajín. Zakladateľom a jedným z usporiadateľov konferencie je Universität Otto von Guericke in Magdeburgu, Institut für Fertigungstechnik und Qualitätssicherung, Maschinenbau Fakultät, ktorí sú našimi partnermi v oblasti výmeny študentov, doktorandov a vo výskume. Na konferencii sa prezentovali príspevkami renomovaný automobilový výrobcovia – BMW, Porsche, Audi, VW, Volvo, Jaguar, Mercedes, Honsel, Rautenbach, AVL, Hydro Aluminium, KS Aluminium Technologie a iní. Medzi najvýznamnejšie prezentované práce patrila technológia odlievania hybridných horčíkovo-hliníkových blokov motorov a technológia LOKASIL pre zalievané vložky motorov s hyperutektických zliatin ALUSIL. Takéto technológie výroby hybridných blokov motorov boli predstavené výrobcami BMW i Audi a znamenajú ďalší pokrok v oblasti moderných metód v zlievaní, ekológii a ekonómii prevádzky moderných osobných automobilov.

Ples bol báječný

Ples bol nielen skvelým spoločenským stretnutím, ale aj pekným kultúrno-umeleckým zážitkom. Takéto a podobné slová spokojnosti a chvály vyslovovali hostia, aj zahraniční, I. reprezentačného plesu Trenčianskej univerzity A. Dubčeka. Báječne sa cítili aj kolegovia z univerzity. Ani o štvrtej ráno, kedy bolo oficiálne ukončenie plesu, sa mnohým nechcelo z tanečného parketu, nasvedčovalo, že tu bola spontánna a príjemná človečenská atmosféra. Brouci, s programom beatlesákov, rozohnili tanečné páry, rovnako ako ohňová show, umelecky hodnotné tanečné vystúpenia Paškovcov, módna prehliadka Makyty a Stredného odborného učilišťa odevného a textilného z Trenčína, Revival Band, ľudovka, tombola s 30. hodnotnými cenami (prvou bol notebook v hodnote 40 tisíc Sk), chutné jedlá a dobré víno – to všetko dotváralo pohodu a dobrú náladu, ktorá sa niesla naším plesom. Prispeli k nej ľudia z plesového výboru, ako aj sponzori Techno-

dat, TN Televízia, Emerson, Zlatníctvo Opál, Makyta, Leoni Autokabel Slovakia, TVS, VOD-eko, DMD Holding, Old Herold, Intersnack, Cementáreň Ladce, PD Flora, Matador, Merina

a ďalší. Všetkým ďakujeme a tešíme sa na budúcoročný, pre ktorý sú už dnes pripravené nové, príjemné prekvapenia.

(wa)

Zrnko múdrosti

Krátky čas života je dostatočne dlhý pre dobrý a čestný život.

Cícero

PRIPRAVUJEME

FAKULTA MECHATRONIKY
19.–21. 5. 2005, Trenčianske Teplice
MECHATRONIKA 2005

Fakulta mechatroniky TnUAD pripravuje 8. Medzinárodné sympóziu MECHATRONIKA 2005. Jej cieľom je prezentovanie najnovších vedeckých a výskumných poznatkov v mechatronike, elektrotechnike a strojárstve. Spoluorganizátorom je STU v Bratislave a jej Strojnícka fakulta a Fakulta elektrotechniky a informatiky.

FAKULTA ŠPECIÁLNEJ TECHNIKY
19.–20. 5. 2005, Trenčín
FUNKČNÉ POVRCHY 2005

Fakulta špeciálnej techniky TnUAD opäť organizuje medzinárodnú vedeckú konferenciu FUNKČNÉ POVRCHY 2005 v spolupráci s VOP 027, š. p. Trenčín, ZTS-Výskum a vývoj, a. s. Dubnica nad Váhom a Konštruktúra Industry, a. s. Trenčín. V rámci jej programu sa uskutoční prezentácia výsledkov špičkových technológií, najmä povrchov konkrétnej funkčnosti.

Blahoželáme

V mesiacoch apríl až jún oslávia životné jubileum:

Apríl

Doc. RNDr. Július Bačík, CSc.	ÚPHV
Ján Šulík	rektorát
Doc. Ing. Ivan Letko, CSc.	FPT
Doc. Ing. Harold Mäsiar, CSc.	FŠT
Doc. Ing. Iva Sroková, CSc.	FPT
Prof. Ing. Peter Kneppo, DrSc.	FM

Máj

Doc. Ing. Alojz Žiačik, CSc.	FŠT
Prof. Ing. Vladimír Ráček, DrSc.	FM
Dušan Petruš	rektorát
Pavel Militký	CIT
Ing. Miloš Haščik	FPT

Jún

Prof. Ing. Ján Štefánik, CSc.	FPT
Ing. Július Gregorovič	rektorát
Anna Balátová	FPT

Humor napomáha zdraviu

Študent herectva píše domov: Už som dostal aj prvú úlohu. Hrám 20 rokov ženatého. Otec mu odpisuje: Neboj, časom dostaneš aj rolu s textom.

Aký je rozdiel medzi korunou a miliónom? Žiadny, veď nula nič neznamená.

Aký je najvýstižnejší oxymorón – spojenie dvoch slov, ktoré si na prvý pohľad odporujú? Dobrá svokra.

Profesor sa pýta na skúške študenta.

A teraz by ste sa mohli pokúsiť vysvetliť, kam smeruje transformácia spoločnosti.

Pán profesor, ešte pred hodinou som to vedel, ale zabudol som to.

Človeče nešťastný, ste jediný človek, ktorý to vedel a vy to zabudnete!

Žiaci, už pol roka vám vysvetľujem, že polovice sú vždy rovnaké a ešte stále to väčšia polovica z vás nevie.

Pýta sa profesor študentky: Janka, čo robíte dnes večer?

Nič, pán profesor, mám voľno. Tak choďte včas spať, aby ste ráno prišli konečne načas na prednášku.

Pri záverečnej skúške z chirurgie sa profesor pýta študenta: Prečo si chirurgovia pri operácii dávajú na tvár rúšku?

Aby ich nik nespoznal, ak sa operácia nepodarí.